

СИТУАЦІЯ В МОЛДОВІ РІЗКО ЗАГОСТРИЛАСЯ

Київ (УНІАР). — Тут у п'яницю, 27-го березня, оприлюднено заяву Верховної Ради України з приводу збройного конфлікту в Республіці Молдова. Як сказано у заяві, не зважаючи на зусилля Верховної Ради України та парламентаристів інших держав СНД та НБСЕ, спрямовані на мирне врегулювання конфлікту, ситуація там різко загострилася. Воєнні дії можуть набрати загрозливого характеру, зокрема для України. У цьому передсвідчилися члени делегації парламентів України, які відвідали Республіку Молдова.

Президія Верховної Ради України ще раз закликала конфліктуючі сторони негайно припинити воєнні дії, реалізувати досягнену узгоджувальним протоколом домовленість між ними від 18-го березня, розвести збройні формування і вийти на шлях переговорів. На думку ПВР України, першим кроком для цього має стати обмін усіма затриманими з обох сторін. ПВР України пропонує визначити посередників з держав — членів ООН, НБСЕ, або СНД і звертає увагу парламентів європейських держав на реальну можливість розгортання серйозного воєнного конфлікту в центрі Європи.

На пресовій конференції прикордонників 27-го березня командуючий прикордонними військами України генерал-полковник Валерій Губенко заявив: «Я — прикордонник і не визнаю ніяких прозорих кордонів, які намагається нав'язати Москва. Україна — незалежна держава і повинна мати свої державні кордони».

Заступник міністра внутрішніх справ України генерал-майор Валентин Недригайло розповів про ситуацію на кордоні з Молдовою, де посилюється контрабандні перевози зброї та зросла злочинність у 50-кілометровій зоні від кордону з Молдовою. Прикордонники намагаються зби-

РУХ ДБАЄ ПРО НАЦІОНАЛЬНІ МЕНШИНИ

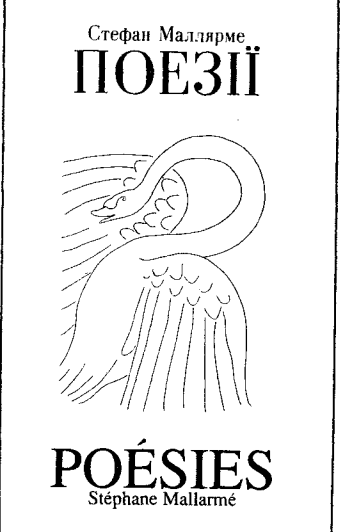
Київ (УНІАР). — Тут 28-го березня відбулася п'ята сесія Ради Національностей Народного Руху України, у центрі уваги якої було питання розбудови української держави, перегляду правової бази щодо міжнародних відносин та проблеми кримських татар, німців і жидів. Рада Національностей Руху вважає, що досягти справді позитивних результатів можна лише після створення дійсно демократичного законодавства, яке має виникнути на основі альтернативних проєктів, з урахуванням становлення всіх організацій, а не лише парламентарних.

Сесію відкрив спіголова Руху Іван Драч, підкресливши важливу роль Ради, як органу Руху, призначеного для забезпечення міжнародної злагоди в Україні. Зі звітною доповіддю виступив голова Ради Національностей Олександр Бураківський. У виступі представників крайових організацій Руху та національно-культурних товариств поряд із позитивними оцінками діяльності прозвучали й критичні зауваження та нарікання недостатню активність Ради Національностей у проведенні праці на місцях.

Учасники сесії засудили санкції Загону міліції особливого призначення (ЗМ-ОП) проти кримських татар у Києві, під час пікетування

О. Зуєвський переклав збірку
С. Маларме

Едмонтон, Альта. Два роки тому Видавництво Канадського Інституту Українських Студій при Альбертському університеті, із серії видань з сучасної української літератури та фондів українознавчих студій і досліджень при Оттавському університеті опублікувало рідкісне літературне 186-сторінкове у люксовий твердий обгортці видання — „Поєзії” — одного із найвишарпаних французьких поетів XIX століття і провідно-

го символіста в світовій літературі Стефана Маларме (1842—1898) — у перекладі видатного українського поета Олега Зуєвського — з його передмовою і примітками. Обгортка роботи Стіва Тейта; репродукції ілюстрацій Анрі Матісса з книги „Poesies de Stéphane Mallarmé”, що їх дозволив використати власник цих ілюстрацій, Чикагський інститут мистецтва.

Вперше переклав поезії Маларме в 1903 році письменник Василь Шурат п. з. „Цвіти” (Les Fleurs) у книзі „Поезія XIX віку”. 30 років пізніше сонетом „Лебідь” С. Маларме зацікавився поет-неокласик Михайло Драй-Хмара і на основі цього віршу написав власну сонетну композицію-парафразу під назвою „Лебеді”, присвятивши її своїм товаришам по перу — „п'ятірному гроню неокласиків”, на жаль, і вона стала їхньою „лебединою піснею”, бо його і більшість його спільників та прихильників заслано в північні табори на Соловки і Коліма, де й вони загинули. У 50-их роках, уже тут на поселенні, група українських літературних діячів захопилася перекладанням творів Маларме, але воно не увінчалось успішним вислідом, особливо у зв'язку із передчасною смертю найбільшого ентузіаста цих перекла-

хвилинні паперу і їхній друк затримався.
— Як нас інформували члени акції допомоги Рухові із ЗСА в часі відвідин у нашій редакції, ці підручники для початкових класів вже готові та мають дістатися у руки учителів літом цього року. Чи ви привезли інші вістки?
— Ні, тут не змінилося багато. Готові матеріали для цих п'ятих книжок пішли до набору до Харкова, але ми далі стоїмо перед кризою паперу для їх видання. Про цей папір виданен постаратися Уряд України і тому ми зробили все можливе, щоб усі члени

(Закінчення на стор. 4)

(Закінчення на стор. 4)

Д-р В. Петришин обраний до Академії Наук України

Д-р В. Петришин

Київ. — Д-р Юрій Митропольський, директор Міжнародного Центру Математичних Наук в Києві, 23-го березня ц.р. поінформував д-ра Володимира Петришина, визначного математика і професора в Ратгерському університеті в Нью-Бранзвіку, Н.Дж., про те, що на своїй пленарній сесії 20-го березня, Президія Академії Наук України обрала д-ра Петришина повним членом Академії Наук України з усім привілеєм. Президія обрала д-ра Петришина „за визначний вклад в розвиток нелінійної функціональної аналізи і, зокрема, за створення оригінальної теорії А — властивих операторів і її застосування до розв'язування звичайних і зрізних диференціальних рівнянь”.

Разом з д-ром Петришином Президія також надала звання академіка славного британського математика Майклів Атлі, визначному професорові математики в університеті Кеймбридж в Лондоні.

Разом з академіком Іго-

рем Скрипником д-р Петришин був також нагороджений премією ім. Крилова за 1992 рік. Це найвище призначення в математиці, яке може надати Академія Наук України українським математикам за їх оригінальний вклад в розвиток математики.

Рада Безпеки ввела санкції проти Лівії

Нью-Йорк. — Рада Безпеки ООН проголосувала у вівторок, 31-го березня, за прийняття торговельних санкцій проти Лівії за те, що лівійські власті відмовилися видати ЗСА, Англії і Франції шістьох своїх громадян, причетних до відомих терористичних акцій.

За резолюцією проголосували представники 10 з 15 країн — членів Ради Безпеки. За застосування санкцій висловилися З'єднані Стейти, Великобританія, Франція, Росія, Австрія, Бельгія, Еквадор, Мадярищина, Японія і Венесуела. Китай, Острови Зеленого Мису, Марокко і Зімбабве — утримались. Спостерігачі відзначають, що Китай, як постійний член Ради Безпеки, міг накласти на резолюцію вето, однак не зробив цього, обмежившись неучастю в голосуванні.

Санкції ООН набирають чинності з 15-го квітня, якщо до того часу Лівія не виконає вимогу і не видасть терористів. Згідно з прий-

Д-р А. ПОГРІБНИЙ В УВАН

Нью-Йорк. — Українська Вільна Академія Наук влаштує доповідь гостя з України д-ра Анатолія Погрібного, завідувачого катедрою літератури та журналістики Київського Університету та секретаря Київської організації Спілки Письменників України, на тему „Тенденції сучасного літературного процесу в Україні”. Доповідь відбудеться у неділю, 5-го квітня, о год. 2-й по полудні в будинку УВАН, 206 захід 100-та вулиця в Нью-Йорку. Телефон для інформації (212) 222-1866.

У СВІТІ

В АНГЛІЇ ОПРИЛУДНЕНО висліді чергового опитування суспільної думки, проведеного напередодні парламентарних виборів. Газета „Дейлі Експрес” повідомила, що з 1,108 опитаних виборців 40 відсотків віддають перевагу консервистам, 39 відсотків — лейбористам і 17 відсотків — ліберальним демократам.

УРЯД ЕСТОНІЇ вирішив виставити на найближчий валютний випродаж 1 міль. доларів ЗСА. Одержані фонди підуть на покриття грошового дефіциту, який становить 5—7 бїл. карбованців і загрожувє республіці банкрутством. Естонський уряд плянує також провести 10-відсоткову внутрішню позичку на суму 10 міль. дол. ЗСА терміном на 5 років і розпродати за аукціоном частину державних маєтків.

ГЕРБЕРТ ГЕЛЛЕНБРАЙХ, який зрештешував зі становища керівника східно-німецької розвідки в 1985 році, заявив в інтерв'ю для газети „Більд Цайтунг”, що один з сучасних провідних німецьких політиків був агентом Штазі (східнонімецького КГБ), а тепер працює для служби розвідки Росії. Гелленбрайх натякає, що шпигун займає місце в парламенті країни. Член парламенту, депутат опозиційної партії соціал-демократів Рената Шмідт у зв'язку з цим висунула вимогу: „Нехай Гелленбрайх або назве прізвище, або відкличе свої звинувачення, адже він кинув тїнь на весь парламент”.

В ПОНЕДІЛОК, 30-ГО БЕРЕЗНЯ, французька поліція арештувала в місті Бідар на кордоні з Еспанією трьох керівників ЕТА — руху спротиву еспанських басків. Французьке містечко Бідер баски використовували як базу для терористичних акцій в Еспанії.

У ЖЕНЕВІ НАЙБЛИЖЧИМ часом буде відкрито представництво українського республіканського акціонерного товариства Українська Біржа. Домовленості про це було досягнуто під час зустрічі в Берні представників Української Біржі та міністерства економіки і фінансів Швейцарії.

ПЕРЕГОВОРИ ЧЕЙНІ З КРАЇНАМИ СНД ЗАКІНЧИЛИСЬ ПОЗИТИВНО

Брюссель, Бельгія. — Ерік Шмітт, кореспондент „Нью Йорк Таймсу” інформує у числі з 1-го квітня, що переговори секретаря Департаменту оборони ЗСА Ричарда Чейні з представниками Росії, України і Білорусії у справі атомової зброї закінчилися позитивно. Як виглядає з повідомлення, Україна погодилася перевезти на територію Росії уся тактичну атомову зброю, не зважаючи на ризики стримання на підставі зарядження президента Леоніда Кравчука, який не має довіри до російських імперіалістів, що вони знищать згадану зброю. Але Україна не має великого вибору: або вона продовжить програму передачі тактичної атомової зброї Росії, згідно з ранішим договором між Києвом і Вашингтоном, або вона зрештешує з економічної допомоги, яку нібито Захід готує в першу чергу для Росії, а вже потім якісь окошки попадуть колишнім республікам СССР, тепер незалежним державам.

Р. Чейні, зустрівся тут в головній квартирі НАТО з представниками трьох згаданих країн, бо Казахстан вже нібито закінчив процес передачі тактичної нуклеарної зброї. В якому капітеті брали участь представники Російської федерації ніхто не знає.

Покищо не відомо коли Україна розпочне дальший процес перевозу ракет до Росії, але Чейні заявив кореспондентам, що речники Уряду України запевнили його, що затримка є тільки тимчасовою. Україна домагається, щоб передача відбулася під наглядом міжнародних спостерігачів з огляду на можливість перекручування фактів і сповільнення процесу знищення цієї зброї у спеціальних фабриках, якими нібито розпоряджає Росія. Міжнарод-

на контролю мала б за завдання не тільки спостерігати за передачею, але також за нищенням. Біда також з недовірою Заходу до новопосталих держав. Вони білять вірять Борисові Єльцинову, мілітаристові і шовіністові Євгенієві Шапошнікову та російському генералітету, який надає пер тон у політиці Російської федерації, а з недовірою ставляться до України, Білорусії, Казахстану та інших, кажучи, що деяка частина тактичної атомової зброї може „загубитися по дорозі”, якщо не буде централізованої контролю.

Повільне трактування з одного боку Росії, а з другого колишніх республік СССР, викликає також настороження століттями поневолені Московією народи, не тільки тих, які вже проголосили тепер свою незалежність, але також тих, які є ще в складі Російської федерації. Ніхто з них не має довіри до імперіалістичної політики Росії і скоріше ці пізніше ця „дружба” трісне, кажуть деякі спостерігачі.

Російський генерал Павел Грачев, заступник міністра оборони Російської федерації, заявив кореспондентам після 45-хвилинної розмови з Р. Чейні, що уся тактична атомову зброю буде передана Росії до 1-го липня цього року. Чейні відкинув ідею нагляду над цією зброєю тепер і висловив довіру до тих республік, які ще не закінчили процесу передачі. Він натомість погодився на покликання комісії нагляду за знищенням тієї зброї.

Чейні також розмовляв з міністрами оборони Польщі, Мадярищини, Чехо-Словаччини і Болгарії, цікавився їхніми збройними силами і тим, як ЗСА можуть їм допомогти в модернізації армії.

В АМЕРИЦІ

У ПОНЕДІЛОК, 30-ГО БЕРЕЗНЯ, відбулася в Голлівуді 64-те з черги величаве святкування вручення престижних нагород Оскара за найкращі успіхи у фільмовій індустрії. Найкращим фільмом визнано „Мовчанку ягнят”, найкращим актором англійця Антоні Гопкінса за його роль у цьому ж таки фільмі, а найкращою акторкою Джорді Фостер також за роль у вищезгаданому фільмі. Нагороду Оскара отримав актор українського роду Джек Пеленс (Володимир Палагнюк) за роль побічного актора у фільмі „Міські опуханці”. Небуденною подією на цій імпрезі було також і те, що до нагородженого окремим трофеєм ім. Ірвінга Толберга за цілий ряд фільмів високої якості Джорджа Лукаса прямо з ракети „Атлантис”, яка у космосі, говорила залаго, бажуючи йому дальших успіхів. Серед фільмів Дж. Лукаса є „Американське графіті”, „Війна планет” і „Ідніна Джовнс”.

У ЧЕТВЕР, 26-ГО БЕРЕЗНЯ, в Індіанполісі засуджено до десятилітнього ув'язнення колишнього чемпіона боксу в класі важкої ваги Майка Тайсона. Однак суддя Патриша Гіффорд відразу суспендувала останніх чотири роки, що в основному означає фактичне покарання ув'язнення на шість років. М. Тайсона минулого місяця суджено та визнано винним за насильство 18-літнього кандидата на чорну красуню ЗСА, Дезері Вашингтон, яка довідавшись про засуд висловила своє розчарування, що М. Тайсон ніколи не визнає своєї провини. Суддя П. Гіффорд не погодилася на вимоги адвокатів М. Тайсона, щоб він перебував на волі поки його справа вирішуватиметься в апеляційному суді. Знавці твердять, що М. Тайсон напевно буде звільнений з ув'язнення після трьох років з відтягненням за добру поведінку.

ОФІЦІЙНІ УРЯДОВІ чинники думають, що президент Джордж Буш може ще такі цього тижня подати свої пропозиції про широку дискусію справу допомоги колишнім республікам СССР. Вони також твердять, що ця справа чекає на відповідний момент тому, що стала політичним м'ячиком у передвиборчій кампанії. Коли кореспонденти засобів масової інформації звернулися минулої неділі із питанням в цій справі до Президента, то він, повертаючись з церкви, відповів тільки, що пропозиції будуть добрі для всіх. Однак на цю тему вже появилися деякі згоди в пресі, де говориться про 1 бїл. дол. до фонду для підсилення рубля, щоб він став твердою валютою. Крім того говориться про 1 бїл. дол. позичкового кредиту для Росії та 200 міль. дол. для України, гроші які мають бути вжиті на купно американських сільськогосподарських товарів.

Україна мусить взяти в руки освіту

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — З таким переконанням приходять до редакції нашого щоденника проф. Анатолій Погрібний, голова Освітньої комісії Руху та Товариства Української Мови „Просвіта” ім. Т. Шевченка і саме на тему цієї найбільш актуальної тепер справи в Україні проходить наша розмова з гостем з Києва.

Проф. А. Погрібний в першу чергу на вступі зазначає, що бажав би через нашу газету подякувати всім організаціям та людям доброї волі із ЗСА за зрозуміння важливості видання нових підручників для шкіл України та їхні ширі пожертви на цю ціль. Таким яскравим прикладом зрозуміння проблеми є для нього Український Народний Союз, який призначив велику суму грошей на видання шкільних підручників — значить, українська громада в ЗСА добре оцінює важливість зміни напрямку освіти в Україні.

Як розповідає проф. А. Погрібний досі немає зовсім національних шкільних підручників, а діти й молодь в Україні далі навчаються із підручників вивопнених совєтською, отрутою. Тут він подає як приклад навіть такі книжки, які для навчання математики чи фізичної географії, де всі інформації подані з точки бачення Росії чи ще СССР із давніми святкуваннями,

Проф. А. Погрібний (справа) з головою Шкільної Ради в ЗСА д-ром С. Федоренком у редакції „Свободи”.

давніми прикладами, які нічого не мають спільного з Україною. Це виходить з того, що дата видання підручників 1990 рік, а більшість з них друковані ще в Москві.

— А як виглядає справа перевишколу вчителів в Україні?

— В тому напрямі ми стараємося дещо допомогти матеріалами, але немає сумніву, що ситуація є зараз критична. Власне кажучи, треба б усі дотеперішні підручники вилучити та заступити їх новими, але через складну економічну ситуацію немає можливості все перевидати і навіть для тих п'ятих, що вже готові для перших класів, немає в тій

хвилинні паперу і їхній друк затримався.

— Як нас інформували члени акції допомоги Рухові із ЗСА в часі відвідин у нашій редакції, ці підручники для початкових класів вже готові та мають дістатися у руки учителів літом цього року. Чи ви привезли інші вістки?

— Ні, тут не змінилося багато. Готові матеріали для цих п'ятих книжок пішли до набору до Харкова, але ми далі стоїмо перед кризою паперу для їх видання. Про цей папір виданен постаратися Уряд України і тому ми зробили все можливе, щоб усі члени

(Закінчення на стор. 4)

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА **SVOBODA**
 ТЕРАПІСЬКИЙ ЩОДЕННИК УКРАЇНІАН ДАІІІ

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
 Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to
 "Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
 Tel (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$40.00 на півроку — \$22.00 на 3 місяці — \$12.00
 Для членів УНСоюзу \$15.00 річно. За кожно зміну адреси — \$1.00.
 Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незаповнені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

У Молдові — виїнятковий стан

У списку колишніх „самостійних” Республік Советського Союзу Молдова стоїть на дев'ятому місці, одна з найменших територією і населенням. Це була колишня Басарабія, яка належала до Румунії. Після Другої світової війни у 1939 році — в наступному 1940 р. кол. советський Союз окупував та швидко примусово прилучив цю країну, якої приблизно 4-мільйонне населення говорить далі дзельбозного по-румунськи, але й покаліченим наріччям. Уже за перебування Басарабії у Румунії претенсії до неї зголошувала Мадярщина, маючи там сильну свою національну меншину. Третю меншину становлять росіяни, масово надіслані туди з корінної Московщини як офіційний адміністративний апарат та, очевидно, партійні апарати.

Після упадку комунізму й розвалу імперії Молдова і собі проголосила державну незалежність і в цій країні, як у всіх колишніх складових частинах СССР — понад 50-річне панування комуністичної влади залишило непад межуючий із хаосом. Наші інформації про відносини у Молдові та її внутрішні міжнаціональні суперечки, черпані з американських газет, дуже недовладні. Нам тут просто трудно зорієнтуватися, хто насправді розпочав творити на власну руку збройні загои, хто їх очолив і на якому конкретному ґрунті прийшло до збройних сутичок, у яких загинуло вже понад сто осіб. Читаємо, що президент Молдови Мірча Снігур (з його імені і прізвища трудно збагнути національність) — проголосив виїнятковий стан із зворушливим закликом до анархічних військових загонів користати з амнесії і складати зброю та зі загрозою військової сили супроти неслухняних. Воно трохи пригадує повстанчий рух в Україні у 1918—1920 роках, коли повстанчі загои під командуванням самозванчих отаманів поставали, як „гриби по дощі”, і так швидко зникли. Мабуть і тепер у Молдові є між цими збройними загонами ідеалісти патріоти, але їх важко відрізнити від елементу анархічного і для державного будівництва шкідливого.

Ясно, що російські „неділміці” можуть вказувати на Грузію, Азербайджан і Вірменію і тепер на Молдову, як на наявні приміри, що після розвалу імперії настав непад, а за її існування панував порядок. Вони промовчують, що той сповидний лад був цвинтарною тишею, яка панує у кожній диктаторській країні, лад якої опертій на військово-поліційний силі. Веселиявного і тайного большевицького поліційного апарату дійшла до такої міри, що володарюва тієї сили заблагос у серпні минулого року перевести збройний переворот у Москві — це їм не вдалося і їхній упадок спричинив і розвал імперії. Неписані закони історії сильніші від володарів, які здвинули могутні армії усіх родів новітньої зброї.

Громадянська війна в Югославії стала приповідкою, так що і про Молдову пишуть, що вона пішла шляхом Югославії. Хорватія і Словенія заплатили високу ціну за свою державність, але остаточно виграла. У Хорватії вже діє власна валюта і прогнаний відтілю югославський динар. З усіх колишніх комуністичних країн в Європі найшидше і найкраще повелася Мадярщина, де панує вже повний лад з високими цивілізаційними вигодами. Але ж і Мадярщині не прийшлося легко і дешево: вона перебувала кількасот літ під владою турків. Нікому державність не прийшла легко, ніхто нікому держави не збудував. Ворожа окупація так само страшна, як громадянська війна. Ці обидва лиха тісно пов'язані, бо довголітня ворожа влада деморалізує й анархізує, а комуністична система із злочинним економічним марксизмом — партійно-державною контролею над всією продукцією і розподілом — зводять до рівня матеріальної нужди найбагатшу країну. Отих нещасних спадщин довголітньої неволі не можна позбутися напротязі днів і тижнів. Польща є найкращим прикладом, як довго триває, щоб скинути зі себе не тільки само ярмо неволі, але й усі наслідки його. Тому українці повинні дядувати Всевишньому, що їхня державність прийшла безкровно і не ремствувати, що треба довгого часу, щоб з пустки створити державу. Проголошення самостійності і затвердження цієї постанови голосуванням — це тільки вияви бажання, рішення, але від рішення до реалізації — страшенно довгий шлях. Тепер кривавиться Молдова — але і воно теж скінчиться.

Отож я не марно кинув фразу: навіть сокири самостійно не змайструєш — щоб виготовити держаку, треба кланятися „старшому братові”. І якщо є тут гіпербола, то вона зовсім незначна. Так, скажімо, нині київські поховальні контори не продають домовини, а видають їх лише напрокат. Небіжчика закопують у пластики, а труну повертають до контори.

Про цей ультрасучасний ритуал мені розповіли інваліди війни в спецкранніці, до якої я також прихриплений. Говорили з великим смутком: то вже, видно, доля присудила нашому поколінню лягати в землю без гробів. На війні, звичайно, про гроби ніхто й не згадував, це ясно. Але, щоб сьогодні...

Я підбадьорив своїх фронтів побратимів: — Ну то давайте оголосимо загальноукраїнський страйк — відмовимось помирати. Принаймні доти, доки Україна не відновить свої ліси.

Як відомо, спершу Росія, а вслід за нею Україна (цілком вимушено) відпустили ціни — тобто ввели псевдоциновий характер ціноутворення. Раніше ціни призначалися державою, тепер їх мають встановлювати самі виробники. І вчені економісти, й уряди вірили: саме з цього заходу й розпочинається ринок. Гадали, ціни виростуть удвоє, втрое

Інші східноєвропейські держави, такі як Болгарія, Албанія, Румунія, є в клопотах зв'язаних з етнічними проблемами, які виринули у зв'язку з оправданими домаганнями етнічних меншин у цих країнах. Такі внутрішньополітичні проблеми, мають великий вплив на економічне положення в країні. Вони стримують пліа новий перехід на ринкову систему, успіх якої буде залежний від багатьох факторів включно політичного. Перудисім, ця нестійкість, неспівність у цих країнах, може причинитися, до зростаючого розчарування у створеній демократичній структурі, неприготованого суспільства до демократичної системи західного моделю.

Без сумніву, що після довгих нестерпних неполадків у централізованій системі, які привели до упадку диктаторських режимів в цих країнах, прийдеться поборювати всі ці недоліки на господарському, соціальному і політичному відтинках. Упадок цей, із зрозумілих причин мусів прийти скорше, чи пізніше. Сьогодні організуються нові господарські і політичні утворення, партії з різними політичними програмами, ціллю яких є перехід з централізованої господарки, на вільну ринкову систему господарювання. Не треба забувати, що наслідки комуністичної диктатури стали тяж

Микола Руденко

ТЯЖКА ТИ, ШАПКО МОНОМАХА

II

а незабаром почнуть падаати. Відповідно збільшили заробітну платню й засіли в бюрократичних кущах, аби наглядати, що з цього вийде. Не врахували найголовнішого: всі без винятку види виробництва й торгівлі в СССР мали виключно монопольний характер. Про конкуренцію комуністи говорили тільки негативно і все робили для того, аби вона не існувала навіть у заводку.

З огляду на сказане так звані виробники (я насправді замасковані партократи), користуючись свободою ціноутворення, одразу ж збільшили ціни не вдвоєтрос, а переважно в десять-п'ятнадцять разів. А подекуди в двадцять, тридцять і п'ятдесят. Так, скажімо, Туркменія справді збільшила ціни на газ у п'ятдесят разів — і Україна довелось від нього відмовитись. А це чверть усього газу, який споживала Україна. До речі, туркменський газопровід до Європи проходить через Україну. Отож, Фокін і пригрозив: якщо туркменські вожді не повернуться до цивілізованих норм торгівлі, Україна перекине їхній газопровід. Але тут за-

бідкалась Австрія — для неї це була б катастрофа. Україна пожаліла австрійських громадян — і не здійснила своєї погрози. Це також одна з причин енергетичної кризи в Україні. Тепер, як повідомляють, нашому Уряду, схиливши голову, доводиться повертатися до несприятливих переговорів з туркменами. Що з того вийде — іще невідомо.

Майже в таких самих порціях збільшили ціни на свою продукцію виробники тракторів, комбайнів, автомашин тощо. І лишень тепер на власній шкірі, як мовиться, ми почали розуміти згубний характер спадкового монополізму. Це справжній дракон, який нікого не милує.

А що ж робити сільським виробникам? Вони відповідно збільшили ціни на продукти сільського господарства. І ось тепер на Україні склалася така ситуація: всі державні холодилики забиті м'ясом, але краниці його не вибирають, бо населення м'яса не купує. У колгоспах перетримують худобу, призначену на бійню, а це призводить до збитків — вона

з'їдає зайвий фураж, який розрахований уже не на неї. Здавалося б, усе просто: треба зменшити ціни на м'ясо — і проблема зникне сама собою. Але ж спробуйте умовити монополістів, які тримають неймовірно високі ціни на сільськогосподарську техніку — вони вас і слухати не захочуть. Так в'яжеться взаємодія складових частин економіки за умов залишкових форм коліс суцільного монополізму советської держави. На жаль, ця залишкова похибка становить вельми високий відсоток.

Гадаю, наведений приклад пояснює, що діється нині в українській економіці. Є тут лише одна обнадійлива ряска: якщо в Росії просто нічого продавати населенню, то в Україні маємо штучно створену кризу надвиробництва. Ліквідувати монополію, запровадьте здорову конкуренцію — і українські громадяни забудуть про нестатки. Та чи так само станеться в Росії? І як скоро ми втратимо економічну залежність від неї? Нафта, газ, деревина — то є російська монополія. Як виявилось, з росіянами все ж таки легше домовитись, ніж з туркменами. А якби й тут сталося те ж саме, що нам влаштувала Туркменія, ми б не могли засіяти наших багатючих ланів. І що тоді?

Продовження буде.

роткому часі конечно потрібні реформи, щоб життєвий рівень зблизився по позему Заходу, що є однією з цілей переходу на ринкову систему господарювання. Не треба забувати, що до перепровадження цих змін є невиспівально перепровадження змін на відтинку економічному, але дуже важним в тих перемінах є фактор ефективності і особистого зацікавлення усіх учасників цієї господарської переміни і відродження.

Нині психіка східноєвропейських громадян — характерна тим якравним відмежуванням зусилля від належної винагороди, щемо ментальністю суспільства, мовляв, нехай „держава за нас думає”, так як це мало місце за часів централізованої господарської системи. Суспільство цих країн прив'язане до централізованої економіки, до державної власності і колективної, і тому цей стан економічних перемін забере довгий час в цих країнах. Господарські реформи, принесуть у наслідок збільшення безробіття в наслідок впровадження новітньої технології у виробництві та поліпшення організації управління підприємств, так що це відродження в недалекому майбутньому може принести багато несподіванок як на економічному, так і на внутрішньополітичному відтинках цих країн Східної Європи

війни. Треба пригадати, що війна між Німеччиною і СССР у червні 1941 року, застала український народ в умовах максимального фізичного і духового виснаження. Це було тільки декілька років після того, як у 1933 році в пляновому Москвою голоді, загинули мільйони українських селян, після масового знищення діячів української культури, погрому української інтелігенції, створення в Україні атмосфери превентивного терору, масової психози страху і ламання хребтів мільйонів людей.

А все таки, коли в перших тижнях війни почала розвалюватися терористична структура комуністичної влади, наче з-під землі виринула здорова українська людина. Вона в містах і селах зразу творила клітини самопомогі, організувала культурне, господарське, релігійне, освітнє життя. І поставили ті громадські структури всупереч терорів німецьких окупантів. А коли, в результаті посилення того терору, народ побачив, що без організованої самооборони йому не обійтись, постав пригожий клімат для творення підпільних, а далі, повстанських дії. Без тієї допомоги народних мас не могла постати Україна, не могла також діяти підпільна мережа ОУН. Ото ж, небувала спроможність народу відроджуватися і його готовість боронити свої інтереси, створили першу передумову для постанови УПА.

Коли народні маси виявили таку велику біологічну і духову силу, то це сильнішими мусіли показати себе організатори і учасники визвольного руху. Їхній патріотизм, їх готовість жертвувати собою, а впарі з тим, знання повстанського діла — це, побіч, допомоги народних мас, другий елемент сили УПА. Притому, ця сила УПА випливала також з того, що вона могла спиратися на широкорозбудований вже до часу її постанови підпільний мережі ОУН, яка мала за собою вже довгі роки протикупанської боротьби. Без тієї допомоги важче було б молодій повстанській силі будувати в терені опірні пункти і мобілізувати військові кадри.

НАД ЧИМ СМІСТЬСЯ „ВСЕСМІХ”?

Діаспорні комп'ютери

Кожний із політичних діаспорців знає, що навіть наймудріші в світі комп'ютери виконують функції, створену паном Запрограмовителем. Сказавши простіше, „що в комп'ютер посяєш, те й пожнеш”. Бо комп'ютери ще й досі не навчилися думати самостійно.

Це про світові комп'ютери. Багато спритніші наші діаспорні комп'ютери: вони думають тільки самостійно і майже на бігу спроможні міняти раніше закладені програми. Ще мудрішими є підпільні комп'ютери, бо вони самі, без пана Запрограмовителя, строго засекречують Визвольні Фонди і потрапляють автоматично ляти своїх ідеологічних вороженьків. Про них більше не згадуватимемо, щоб про нашу фінансову спроможність не довідалася Москва. Мова піде про звичайні діаспорні комп'ютери старого перевіреного і надійного моделю.

Сідайте перед таким комп'ютером і натисніть гудзик „КУК у Торонто”. На екран вискакує вічний президент Свавко й відразу складає двомовні привітти. Тепер потисніть гудзик „Українські журналісти в Торонто”. На екрані повільно і сумно повзуть посмертні згадки і вікніці коментар комп'ютера: „Професійні журналісти вмерли, як динозаври. Нові ще не народились. Одна сива борода — це ще не журналіст”.

Зактивізуйте гудзик „Святкування 22-го Січня”. Комп'ютер зденеровано заблімає: „Все ще ідуть привітти всесеснішим і достойникам. Люди добрі, лягайте спати, на головну доповідь прийдете завтра”.

Гудзик „Українські уряди в екзилі суші”. Комп'ютер виявився зеленим літературним назви 3—4 ох урядів і пояснює: „Президенти самі себе назначають і вибирають. Владу маюти, війська не мають. Міністрами оборони призначають власних жінок. Територія — світова. Влада — безмежна. Фінанси — як Бог дасть. Місце поховання — Бавнд Брук.

Ви натискаєте „Народний Дім в Торонто” і витирає непрохану слезу: „Помер, бідака, нездово, але за його мільйонові фонди на публічних форумах відправляється щорічна Папахіда, на якій співає хор адвокатів і професорів”.

ДЕМОКРАТИЧНІ КАНДИДАТИ на номінацію на президента продовжують свої змагання і стартують приподобатись виборцям, зокрема ньюйоркського стейту, де передвибори мають відбутись у вівторок, 6-го квітня. Досі губернатор Аркенсо, Білл Клінтон відмовлявся від будь-яких публічних дебатів з колишнім губернатором Каліфорнії Едмундом Бравном, а тепер викликав Е. Бравна аж на шість публічних виступів і то ще перед ньюйоркськими передвиборами. Е. Бравн, хоча здивований такою зміною зі сторони Б. Клінтона, радо дає свою згоду.

Третім чинником сили і успіхів УПА була її чітка політична платформа боротьби за державну незалежність України проти німецьких і большевицьких окупантів. Вона була запереченням всяких спроб орієнтації на Берлін чи Москву і ставила організований визвольний рух, передусім УПА, в позицію незалежної української політичної сили між двома воюючими за Україну імперіалістами. Цей факт діяння під час війни незалежного українського політично-милітарного чинника згодом відкрив і визнали чужинські дослідники. Вони відмітили також поступові елементи соціально-політичної і міжнаціональної програми УПА і ОУН та всього українського націоналістичного руху в Україні під час Другої світової війни, його відкинення елементів тоталітаризму, його зворот до демократії, пошанування прав людини політичного плюралізму і міжнаціональної співпраці, що знайшло свій вияв зокрема в постановках III Великого Надзвичайного Збору ОУН в серпні 1943 року, в декларації УПА з того ж часу і платформі УГВР в липні 1944 року. Досягненням того часу була також побудова ієрархічного порядку в організованому українському визвольному русі, що тоді виявилось в гармонійній співпраці ОУН, як провідної політичної організації, УПА як загальнонаціональної, а не партійної милітарної сили і УГВР, як верховного політичного керівництва боротьби народу.

Таким чином, підтримка народних мас, відданість і посвята учасників визвольного руху, зокрема воїнів УПА і продумана політична програма вможливили постановня УПА і забезпечили їй тривале місце в історії нашого народу. Звичайно, УПА і весь визвольний рух того часу, це не ікона, вони мали не тільки досягнення, але й невдачі та прорахунки, але це явища, які важко оминути в кожній політичній діяльності, зокрема в боротьбі поневоленого народу.

Продовження буде.

Володимир Яців

КРИЗОВЕ ГОСПОДАРСЬКЕ ПОЛОЖЕННЯ У СХІДНІЙ ЕВРОПІ

II

дія приватизаційного процесу. Для деяких східноєвропейських народів, процес приватизації виглядає, як щось такого, що принесе більше небезпек, як нові можливості розвитку економічного, кажуть знатоки цих справ.

Одним з перших урядів, Східної Європи, який почав сповільнювати програму роздержавлення і приватизації, є уряд Польщі, який зосередив господарську політику на індустрію. Цей уряд вважає, що завданням його є втримання державних підприємств, що знайшлися в катастрофічному кризовому положенні. Таке рішення не розв'язує проблеми, а навпаки стримує перехід на ринкову систему і тим самим затримує централізовану господарку, яка привела країну до глибокої кризи. У зв'язку з такою ситуацією, господарники країни потішають громадян, що це тільки перехідний час на дорозі до ринкової системи.

Однак було б помилково сподівання громадян, що відбудова економіки можлива в короткому часі. Такі надії можуть негативно наставити суспільство до керівників урядів і вважати їх нездібними провести в ко-

Мирослав Прокоп

50-РІЧЧЯ УПА І ПАРАЛЕЛІ НАШИХ ДНІВ

I.

У жовтні ц.р. сповниться півстоліття від часу створення Української Повстанської Армії і ці роковини український народ буде відзначати у своїй незалежній державі. Це велика моральна перемога і нагорода для тисяч воїнів УПА, які під час Другої світової війни, в умовах повної ізоляції української державницької ідеї у світі, не втратили віри у заповітний ідеал самостійної України і мали мужність вести боротьбу проти двох могутніх тоталітарно-диктаторських імперіалістичних систем німецького нацизму і московського комунізму. Перемога УПА також у тому, що сьогодні її визнають в Україні та в інших країнах колишнього Советського Союзу як збройно-політичну формацию українського народу — після того, як її десятиліттями ганьбили з офіційних комуністичних трибун. Врешті, це особлива перемога і нагорода для тих колишніх воїнів УПА, які тепер живуть в Україні чи поза нею і які не сплямивши прапора, пройшли крізь каторги тюрем і концентраційних таборів і сьогодні живими свідками величної доби нашої найновішої історії.

Притому, 50-ліття УПА — це не тільки святкові роковини, це також нагода ставити питання, які мають важливе значення для оцінки минулого і для сучасного та майбутнього.

Насамперед — це питання як могла така збройно-політична сила як УПА народитися під час Другої світової

За старанням Шкільної Ради, при відділі КУК-Торонто 15—16-го лютого відбувся перший в Торонто семінар, практично підготований для потреб управителів садочків, дошкільця та вчителів початкових класів.

Участь в ньому взяли не тільки вчителі з Торонто, а й з інших міст провінції Онтаріо. При реєстрації кожний учасник одержав особисту папку з матеріалами семінару.

Відкриваючи семінар молитвою, голова Шкільної Ради Люба Зараска представила почесних гостей та привітала учасників, підкресливши важливу роль учителів дошкільця і початкових класів. Почесні гості Ярослава Демко, голова КЦУШР Канади, та д-р С. Рослицький, голова комісії шкільництва КУК, Онтаріо, передали привіти, бажаючи успіхів Шкільній Раді та всім учасникам семінару.

Голова комісії шкільництва д-р С. Рослицький звернувся, зокрема, до доповідачів з проханням відповідно підготувати кожну доповідь до „Рідношкільника“. Координатор семінару директор школи ім. Ц. Палів Таня Онішук попросила до виступу керівника дитячого садочка Марту Шумелду, яка розказала про історію створення забавного гуртка „Перші кроки“ для дітей від двох до чотирьох років, ознайомила присутніх з його програмою та метою. Цей гурток створено з ініціативи батьків. Добрий задум увінчався успіхом.

Вчителька передшкільної при катедрі св. Володимира А. Гавриш цікаво продемонструвала, як вона використовує дитячі пісеньки, короткі вірші, скоромовки, рухливі ігри, танці під час занять. При вивченні абетки дитина, засвоюючи рідну мову, запам'ятовує в той спосіб не лише букви, але й слова та опановує їх легко й швидко.

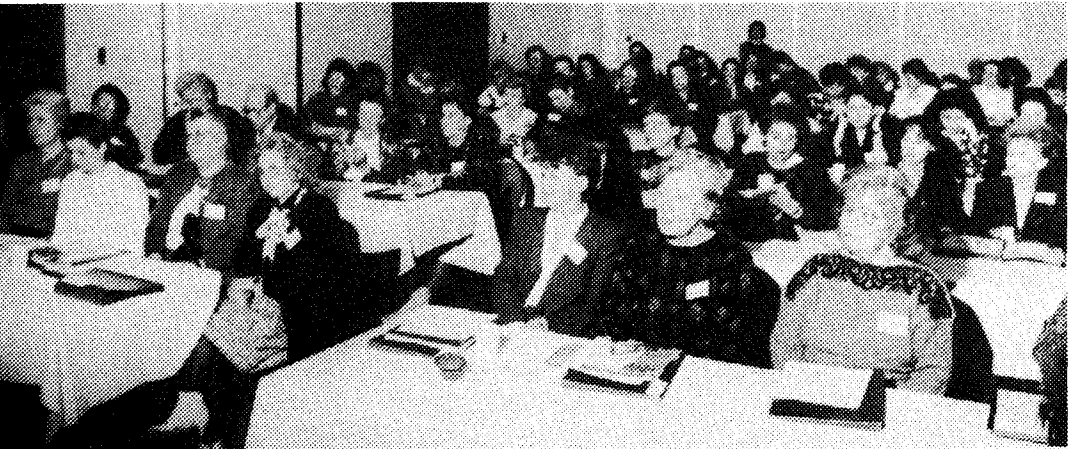
БУДЬ-ЯКА ЗАГРОЗА для цілісності Молдови буде вважатися в Румунії загрозою її власній території. Заявити про це офіційно закликала румунський уряд Демократична конвенція, до складу якої входять 14 опозиційних політичних партій і об'єднань.

Наукове Товариство ім. Шевченка в Нью Йорку
запрошує членів й українське громадянство на
ЗУСТРІЧ
з новим Амбасадором Постійного Представництва України до Об'єднаних Націй в Нью Йорку
ВІКТОРОМ БАТЮКОМ
який поділиться думками на тему:
СУЧАСНИЙ СТАН УКРАЇНСЬКОЇ ДИПЛОМАТИЧНОЇ СЛУЖБИ
що відбудеться
у четвер, 9-го квітня 1992 р., о год. 6:30 веч.
в домі НТШ в Нью Йорку
при 63 Четверта авеню, між 9 і 10 вулицями
Після обміну думок кава і солодке.
Управа НТШ

Український Музей в Нью Йорку
запрошує членів і громадянство на
ДОПОВІДЬ
проф. д-ра Миколи Мушинки
„Свідницький музей і його роль в культурному та національному відродженні праяшівщини“
Четвер, 9-го квітня 1992 р., о год. 6:30 веч.
Адреса Музею:
203 Друга авеню, Нью Йорк, Н. Й. 10003
Тел.: (212) 228-0110

ЗУСТРІЧ
Членів Студії Мистецького Слова
Л. Крушельницької
3 ГРОМАДЯНСТВОМ
П'ятниця, 10-го квітня 1992 р. о год. 7-й вечора
в залі Будинку Визвольного Фронту, 136 Друга авеню, Нью Йорк, Н. Й.
В програмі висвітлення відео та спомини з
ПОДОРОЖІ В УКРАЇНІ 1991 р. та ПЛАНИ СТУДІЇ НА МАЙБУТНЄ
По програмі гутірка при каві та солодкому
ШИРО ЗАПРОШУЄМО ДО ЗУСТРІЧІ!

Семінар для вчителів дошкільця і початкових класів

Вчителі дошкільця і початкових класів з Торонто та інших міст Онтаріо, які взяли участь у семінарі.

Про дисципліну в початкових класах присутні уважно вислухали психолога Наталю Юник, яка пояснила, що до кожної дитини можна знайти підхід. Виховувати „без насильства“ — складніше, ніж приказувати чи командувати. Наукові дані та численні спостереження за дітьми показували, що їх психічна діяльність, мислення, пам'ять, мова визначаються не стільки вродженими задатками, скільки умовами, в яких вони виховуються і навчаються.

Програма для дітей повинна бути цікава, різноманітна, правила написані та намальовані. Ставлення вчителя до дітей — позитивне, не звернути уваги на негативну поведінку, заохочувати дітей.

Після перерви проведено майстерню на тему дисципліни, під час якої вчителі працювали групами, а потім пояснювали, як треба послідовно виправляти дітей з проблемами поведінки.

Вчителька школи св. Дмитрія і суботньої школи ім. Ц. Палів Олена Анашевич цікаво пояснила свої методи і підходи в навчанні та різні види роботи, якими користується під час праці з дітьми.

Від 3-ої до 6-ої год. відбулася вечірня, спонсорована

Шкільною Радою Торонто. Перед молитвою голова Шкільної Ради подарувала китиць квітів Тані Онішук і Олі Креховській за їхню невтомну працю у підготовці семінару.

Після вечери присутні розглянули прозорки про мистецьку галерею у Гамільтоні „Дух України“. Виставка відбудеться 9-го квітня — 15-го червня 1992 р. Виставка ікон та іконостасів різних стилів: козацьке бароко, італійське рококо, і модерні (250 картин — друга половина XVI до XX ст.).

Марта Хомин, учителька садочка при церкві Успення, розказала про роль музики та співу, підкресливши важливість підбору пісень, відповідно до віку дітей, щоб вони любили і хотіли співати. Вчителька школи св. Миколая Ірина Лесюк доповнила її виступ темою „Ритмічні виправи в садочку“.

Колишня вчителька передшкільної при катедрі св. св. Йосафата Іванна Лещиниш у своїй доповіді з використанням унаочнення виявила великий досвід і вміння у навчанні дітей української мови. Вона вміло використовувала у своїй праці пісні, ігри та сценічні імпреси, якими захоплювала дітей. І. Лещиниш підкреслила, що треба користуватися тільки українською мовою із відповідними слухово-зоровими матеріалами, бо додаткове вивчення по-англійськи дає некорисний вислід.

Директор „Рідної Школи“ ім. св. Івана Хрестителя в Оттаві Люба Бурій-Патерсон поділилася досвідом, як можна використати „День св. Валентина — День Любові“ у школі. Вже змалку необхідно виховувати дитину так, щоб вона відчувала потребу виявляти любов до Бога, Ангела Хоронителя, своїх батьків, родини. Передала дуже корисні допоміжні матеріали з ілюстраціями на тему „Любов“, які допомогли підготувати Галю Чировську і Луся Юзик.

Про методи вивчення нових слів у садочку розповіла вчителька школи ім. Лесі Українки Єва Карпінська-Артимович і показала практично, як вводити нові слова при вивченні віршів, пісень, діялжок, скоромовок і за допомогою дитячих ігор.

Вчителька Барбара Надворяньська ознайомила з різними видами роботи при вивченні чисел у садочку. Вона розповіла про методи ознайомлення дітей старшої групи з числами, використовуючи ігри, пісні, рухливі гри, пояснюючи, чому та що ми рахуємо. Після кожного виступу чи доповіді були запити й обговорення. Учителі пояснювали свої підходи в навчанні та обставини, серед яких їм

доводиться працювати.

У неділю, 16-го лютого учасники семінару мали нагоду ознайомитись із найновішою програмою вчителів Вінніпегу, що включали цікаву виставку „Наочність у початкових класах“. Галіна Дмитришин і Маруся Галюк, учительки двомовних програм Вінніпегу, пояснювали, як привчають дітей зосереджувати увагу, як розвивають у них спостережливість, мислення. За тими програмами діти краще засвоюють мову.

Майстерня вчительки школи св. Софії Мірки Вербовай-Онух „Ігри в навчанні мови“ дала багато практичного матеріалу. Гра завжди пов'язана з роботою пам'яті та уваги, мислення і мови. Гра не лише створює умови для психічного розвитку дитини, але підготує її до навчання і праці.

Дуже корисною та цікавою була показана лекція вчительки школи св. Дмитрія Дарії Дяковської, яка провела її за програмою „Нова“. Вчителька вміло використала свій досвід та показала, що з дитиною потрібно якнайбільше говорити і практично використовувати мову під час лекції. Програму „Нова“ репрезентувала та пояснювала Анна Біско з Бритійської Колумбії.

Після перерви досвідом поділилася вчителька передшкільної школи ім. Патріарха Йосифа Сліпого Надія Вайда. Тема заняття — „Спільний монтаж зимової картини“. При плануванні вчителька визначила мету й хід лекції. Вміння користуватися олівцями, ножицями, пензликом, фарбами, звичка доводити працю до кінця, акуратність в дошкільському віці — це основне завдання вчительки.

Про вишивку та ручні роботи у молодших класах розказала вчителька школи св. Йосафата Марія Мелех. Тут, як і в кожній праці, потрібні послідовність, терпіння. Вчителька задала підготувати матеріали для вишивки, нитки, голки та починає чити дітей виконувати найпростіші стіби. Підготувала дитячі роботи: вкладки до книжок, подушечки для голок до шкільної виставки. В процесі нескладних, але систематичних занять розвиваються дитячі вміння.

Про групову працю з оповідання розказала вчителька школи ім. Ц. Палів Ірина Корбач-Путько, яка поділилася своїм досвідом аналізу прочитаного оповідання. На закінчення семінару три вчительки заспівали пісню про його організаторів і так з великим піднесенням всі прощалися, ділилися своїми спостереженнями. Просили, щоб Шкільна Рада Торонто, організуючи майбутній семінар, повила всіх задалегідь, тому що багато тем і питань треба ще опрацювати. Присутніх учасників у суботу було 84 особи, в неділю — 60.

Семінар був дуже успішний. Показові лекції, доповіді, майстерні були змістовні та корисні. Признання належить голові Шкільної Ради при відділі КУК — Торонто Любі Зарасці за великий вклад праці, а зокрема координаторці Тані Онішук і доповідачам та вчителям, які брали активну участь.

Марта Трофим-Тарновецька

Пам'яті М. Шафранюка

30-го листопада 1991 року відійшов у вічність св. п. Михайло Шафранюк — меценат, непересічний подвижник українського мистецтва, патріот і людина, яка залишила примір незмареного життя.

По смерті можна об'єктивно оцінити втрачену людину, бо лише тоді ми здатні відкинути несуттєві подоби життя і визначити втрачену людину і величину втрати.

Михайло Шафранюк не був голосовною людиною. Не був політиком ані визначним громадським діячем. Саме життєві осяги таких людей забуваються. Людська пам'ять дуже не тривка. Коли з поля зору відходить людина, її забувається. Тому ця згадка про покійного писана в намірі бодай трохи спинити нищівну роботу часу і згадати словами вдячності і пошани.

Св. п. Михайло Шафранюк

ни про покійного за його осяги для української культури.

З покійним я познайомився в Гантері, де він часто проводив з дружиною короткі вакації. Він запропонував мені і моїй дружині виставку в Торонто, з чого я скористав і пізнав цю великодушну людину.

Яка ж конкретна риса його характеру, гідна особливішої уваги?

Його життя почалося 1911 року в місцевості Худівка Борщівського повіту в Галичині. Уже в ранній молодості виявив купецько-торгівельний хист, працюючи в різних галузях української кооперації. Згодом відкрив власну крамницю. В 1936 році одружився з Ярославом Завадович і від того часу вже разом займалися торгівлею. Здається, не могло бути кращого підбору партнерів для зрозуміння себе і стосовно до купецьких здібностей. До чого взялися Шафранюки, все увінчувалося успіхом. Чи то пекарня в Коломиї, чи галантерейна крамниця в Тернополі — все було успішним. Такий успіх в їхньому житті тривав до часу, коли, за словами покійного, „поклікала Батьківщина“. Михайло Шафранюк першим зголосився добровільцем до української дивізії УНА. Брав участь в бою під Бородами, але врятувався. А далі була зустріч з дружиною в Австрії, виїзд до Аргентини і остаточна зупинка, вже до кінця життя, в Торонто, Канада.

Купецький хист Шафранюків спричинився до того, що після приїзду до Торонто в 1952 році вони скоро осягають, за еміграційними стандартами, статус багатих людей, що опісля допомагає їм здійснити великий задум — створення мистецької фундації.

При наших зустрічах ми обмінювалися спостереженнями чи критичними висновками. Шафранюкова критика завжди була зрівноважена і виявляла непересічний життєвий досвід. Пригадую, в одній розмові він заявив, що з причини нашої бездержавності українська література не вросла в систему західних культур, де могла відіграти певну роль і на що має всі атрибути. Пропагування фольклорно-етнографічного мистецтва, який турбується диспоса, є потрібним, але недостатнім в обличчі того, що система на Україні змагає до повного знівечення всіх духовних

вартостей і традицій. Була конкретна потреба збереження мистецьких вартостей. Ця його філософія була причиною, що Шафранюк вирішив реалізувати свій задум, майже сам один лише з поміччю своєї дружини, яка всеціло поділяла його наміри.

В 1975 році засновано українську мистецьку фундацію і основою галерії-музею стала власна збірка з 200 картинами різних українських мистців. Ця оригінальна збірка постійно збільшувалася шляхом дарованих картин, а також придбання картин за власні гроші фундації. Сьогодні це найбільша і найповніша колекція картин і скульптур поза Україною і вартість їх неоцінена, бо в збірці знаходяться неповторні твори покійних вже мистців. Шафранюк постійно і наполегливо змагає до того, щоб придбати твори тих мистців, які вже мали мистецьке ім'я і з великим зусиллям доповнює колекцію.

Як досвідчений купець, Шафранюк знав, що саме придбання картин і скульптур і їхнє нагромадження не дасть тривалої заповіді існування галерії-музею. Тому в тому році, коли засновано фундацію, Шафранюки купують будинок і віддають його для цілей фундації. Коли галерея збільшується і будинок стає замалий, вони в 1979 році купили інший репрезентативний об'єкт для тих самих цілей. Будинок має п'ять великих виставкових залів, велике приміщення на складі, бюра, а половину будинку винаймається, прихід з чого призначений на потреби мистецької діяльності.

Вдача Шафранюка — скромність і працьовитість сприяла тому, що після відходу на пенсію він всеціло займався розбудовою фундації, що стало його пристрастю. Він постійно про це думав, особисто встановлював контакти з мистцями, цікавився їх творчістю і допомагав у влаштуванні виставок. Дуже часто сам трудився над розміщенням картин, приготуванням каталогу, а опісля продажем картин, до чого мав вроджену делікатність і хист. В 1982 році фундація досягнула вершини своєї активності, організуючи і експонуючи виставку українського мистецтва. Це перший раз в нашій історії велика кількість українських мистців з вісьмох держав і трьох континентів дали певний вияв характеру середовища, в яких працюють і формують свої творчі змисли у зустрічі з культурними процесами свого оточення.

У виставці взяло участь 88 мистців, в тому числі і з України. Видано 110 сторінок каталогу з кольоровими репродукціями. Значення самого каталогу велике, бо він стане авторитетним джерелом енциклопедій. Зацікавлення покійного українською проблематикою було шире і оцінка кожної ситуації українського народу відзначалася глибоким розумінням.

Останнім часом цікавився подіями на Україні, переживав їх і аналізував, турбувався за її долю. А коли створилася реальна можливість конкретної допомоги, Шафранюк разом з дружиною склали один мільйон доларів на фонд допомоги Україні і віддали гроші під протекторат СКВУ, до якого Шафранюк завжди мав респект.

Ім'я Шафранюка безумовно заслуговує на те, щоб було відзначене на сторінках історії, але не менш важливим є те, щоб живуча людина, чи попаде до історії чи ні, торкнулася свого довкілля. Життя Михайла Шафранюка було сповнене любов'ю до України і цією любов'ю він діткнув багато людей і заохотив до творення добра, заохотив до любови рідного. Шафранюк був лише один.

Богдан Титла

18-ДЕННИЙ МАРШ РУМУНІВ і молдаванів, які проживають на території Молдови, завершився в столиці Румунії. Тут відбулася масова демонстрація, учасники якої підтримали зусилля, спрямовані на об'єднання Румунії і Молдови. Відомо, що президент Молдови Мірча Снігур є проти цього об'єднання. Президент Румунії Іон Ілієску вважає об'єднання історично неминучим, але при цьому хоче, щоб ініціатива виходила від Кишинева.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ІНСПЕКТОР війська Клявс Науман звернувся з вимогою до уряду Німеччини скасувати заборону, запроваджену після Другої світової війни, на розгортання німецьких військ в районах, на які не розповсюджуються союзницькі зобов'язання НАТО. У випадку скасування цих обмежень, збройні сили Німеччини зможуть бути використані у воєнних операціях, які проводяться під егідою ООН.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

З волі Всевишнього, дня 9-го березня ц. р. відійшов у вічність на 71-му році життя наш найдорожчий
ТАТО, ДІДУСЬ, М/Ж
бл. п.
ІВАН РІОПКА
Покойний народився 10-го серпня 1921 р. в селі Виспик Великий на Лемківщині. В ході Другої світової війни перебував в Німеччині на примусових роботах. По війні, з дружиною і донькою, прибув до ЗСА, де народилися йому ще дві дочки. На постійне замешкав в м. Рочестері. Тут брав активну участь в українському громадському житті — був членом місцевих відділів УНСОУ і УККА членом Осередку СУМ-А, довголітнім головою і „менеджером“ Українського Дому, довголітнім головою, касиром, допомогом референтом відділу Організації Оборони Лемківщини. Цією дорогою складаємо сердечну подяку всім, хто причинився до звеличення пам'яті покійного. Широким серцем дякуємо всім, оо. Дмитрові Стефанюку-ві та Іванові Фецькові за відправлені Блгослужби й похоронні обряди. Широким серцем дякуємо також усім жертводавцям за пожертви і датки на Служби Божі за упокій душі покійного та на добродійні цілі. Замість квітів на могилу бл. п. Івана Ріопки датки зложити:
На ФОНД ДОПОМОГИ ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ:
по 50 дол. — Лідія Ріопка, Анна і Петро Тютюнник, Ірина і Волтер Макашів, Лідія і Віліям Спіталє;
40 дол. — Олена Тютюнник;
30 дол. — родина Скорбаць;
по 25 дол. — Дан і Джинні Лялька, родина Михасяків;
по 20 дол. — Іван і Текля Лико, Віліям і Мері Спіталє, родина Корнило, родина М. Липак, Роман Мига, Стенлі Мига;
по 10 дол. — Семен Королішин, Антін і Синді Макашів, Василь і Анна Піциньський, Боб і Перрі Піндсей, Ярослав Крупа, Н. Н. Микола і Наталія Мигович, Ванда Альбера, Катерина Мига;
5 дол. — Марія Фалат (Т).
На ФОНД ДОПОМОГИ УКРАЇНІ (УККА):
по 50 дол. — Лідія Ріопка, Анна і Петро Тютюнник, Ірина і Волтер Макашів, Лідія і Віліям Спіталє;
по 10 дол. — Семен Королішин, Волтер і Марія Чолач, Антін і Синді Макашів, Микола і Наталія Мигович, Катерина Мига;
5 дол. — Марія Фалат (Т).
ЛІДІЯ РІОПКА
ГАНЯ ТЮТЮННИК, ІРИНА МАКАШІВ
ЛІДІЯ СПІТАЛЄ з родинами

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями та знайомими, що в п'ятницю, 27-го березня 1992 р. відійшов у вічність на 82-му році життя наш найдорожчий
МУЖ, ТАТО І ДІДУНЬ
бл. п.
ТЕОДОР ГОРДОН
народжений 16-го грудня 1910 р. на Україні.
ПАНАХИДА за спокій душі відбулася 29-го березня в North Port, Florida.
ПОХОРОНИ ВІДПРАВИ в суботу, 4-го квітня 1992 р. о год. 11-й ранку в церкві св. Андрія в S. Bound Brook, N.J.
В глибокому смутку:
дружина — **АНТОНІНА**
доньки —
ВАЛЕНТИНА
ТАМАРА СТАСЮК з мужем **ДОМЕТІЕМ**
АННА
внуки —
АЛЕКСАНДРА ПЕФКОВИЧ з мужем **СТЕПАНТОМ**
ЮРІЙ, ТАНА, ПОРА І АДАМ
Спи спокійно та сні про нашу дорогу Україну, яку ти так широким любив.
Замість квітів просимо складати датки на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиль.

ECONOMY AIR FARES TO UKRAINE:

New York/Kiev or Lviv \$355 (one way)
\$729 (round trip)

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, Suite 1211
New York, N.Y. 10107
Tel.: (212) 541-5707

МАЄМО НА СКЛАДІ ЦЕРГОВУ КНИЖКУ

Володимира Барагури

„ВОЄННІ ПЕРЕЖИВАННЯ
СІРОЇ ЛЮДИНИ”

(Спогади з другої світової війни)

Видавництво і друкарня Свободи, Нью Йорк — Джерзі Сіті,

стор. 146. Ціна 15.00 дол.

Можна набувати у книгарні Свободи.
Мешканці стейту Нью Джерзі зобов'язані доплатити до ціни
7% продажного податку.

33-й:
ГОЛОДОМОРНАРОДНА КНИГА-
МЕМОРИАЛ,авторів Лідії Коваленко
і Володимира Маняка

Тисяча свідчень очевидців.
3 розсекречених архівів.
Коментарі публіцистів,
істориків. 584 стор., вели-
кого формату.
Ціна дол. амер. 50.00.

Увесь прибуток на продовження документації праці. На всю
діяльність кількадесят примірників. СПІШІТЬ!

Замовлення зраз з чеком приймає:

M. KOTS
P.O. Box 33, Lexington, N.Y. 12452, USA

Continental Venture Trading, Inc.

6333 N. Milwaukee Ave., Suite 105, Chicago, Ill. 60646, U.S.A.

Tel.: (312) 763-6944, (312) 774-1919, (708) 823-2349

ХАРЧОВІ ПАЧКИ В УКРАЇНУ ТА БІЛОРУСІЮ

Доставка до 4 тижнів

ПАЧКА 1

10 lb. — Шинка 8 lb. — Риж
3 lb. — М'ясо каніолове 5 lb. — Мука
3 lb. 12 oz. — Салам 10 lb. — Крупа гречана
4 lb. — Молоко в порошку 8 oz. — Кава розчинна
3 lb. — Жир, Кріско 2 lb. — Какао
96 fl. oz. — Олія 2 lb. — Горошок зелений
8 lb. — Макароны 200 пак. — Чай
2 lb. — Шоколад

Вага без упакування \$9 lb. Ціна з доставкою \$200.00

ПАЧКА 2

Включає товари з пачки 1 плюс сигарети "Winston" або "Marlboro" 30.

Вага без упакування 71 lb. пачок. Ціна з доставкою \$242.00

ПАЧКА 3

1.5 lb. — Шоколадний сирок
3 lb. — Молоко конденсоване
5 lb. — Персик
3 lb. — Яблучний джем
3 lb. — Родзинки 2 lb. — Персики в сиропі
3 lb. — Печиво 4 lb. — Манка, "Фарина"
2 lb. — Халва 4 кус. — Мило купальне
2 lb. — Майонез 2 lb. 2 oz. — Вісяна крупа

Вага без упакування 53 lb. Ціна з доставкою \$150.00

ПАЧКА 4

Включає товари з пачки 3 плюс сигарети "Winston" або "Marlboro" 60

пачок. Ціна з доставкою \$230.00

Нові авта, меблі, переливка грошей; нові та вживані речі \$1.60 за фунт,

доставка гарантована за 6 тижнів.

Пачки та замовлення приймаємо на адресу:

5509 N. Menard, Chicago, Ill. 60630. Tel.: (312) 763-6944

П'ЯТЬ ПРИЧИН ЧОМУ НАМ
ПОТРІБНО ПІДТРИМУВАТИ
ІВАНА ДЕМ'ЯНЮКА

1. „Мушу сказати, що я переконаний, що вирок суддів в Ізраїлі був несправедливий...”
— Лорд Томас Деннінг
2. „Мені не відома ніяка інша судова справа в якій потоптано так багато процедур загально прийнятих міжнародними чинниками”.
Професор Віллем Вагенар, автор книжки „Розпізнаючи Івана: Наукова праця з легальної психології”, Вид. Гарвардського Університету.
3. „Якщо Іван Дем'янюк, в невинності якого я повністю переконаний, буде підвищений на шибениці Айхмана, то приїде день коли держава Ізраїль буде сидіти на лаві підсудного”.
— Патрик Бюкенан
4. „На мою думку ця справа смердить... Прошу розглянути справу американського громадянина Івана Дем'янюка і поведінку Відділу спеціальних інвестицій (ОСІ) в нашій країні”.
— Конгресмен Джеймс Трафікант (демократ, Огайо), „Конгресовий рекорд” з 20-го червня 1989 р.
5. „Вірю, що історія не забуде справи Дем'янюка, так як не забула справи Дрейфуса”.
— Граф Ніколай Толстой

Після дванадцяти років наполегливих і невтомних зусиль ми досягли багато. За свою подвійну віддачу та витривалість Іван Дем'янюк — невинна жертва — заслужив на гідну оборону перед ізраїльським Верховним судом. Без Вашої негайної фінансової допомоги така оборона не буде можливою. Просимо допомогти нам успішно завершити останній етап цього страхіття-примари, яка триває вже понад дванадцять літ.

Просимо вислати пожертви на:

John Demjanjuk Defense Fund
P.O. Box 92819
Cleveland, Ohio 44192

Україна...

(Закінчення зі стор. 1)

нашого Уряду знали про потреби освіти. Ми радіємо, що вже є обраний міністер освіти — проф. Петро Таланчук та покладаємо велику надію на його допомогу, як також інших членів Уряду. За нашою справою заступався публічно Олесь Гончар, а голова Крайового Комітету Допомоги Україні із ЗСА д-р Богдан Бурачинський підписав з міністерством освіти в Києві окрему угоду про співробітництво у виданні підручників. Отже наші діти, що при спільній праці ці перші українські шкільні книжки з'являються таки на час. Це ж будуть дійсно українські шкільні підручники і тому нам дуже залежить на тому, щоб на них було доручення міністерства освіти, що їх треба вживати.

— Ми хотіли б при тому вас знову поспитати про те, як ви думаєте, можна в прискореному темпі перевести перевишкіл учителів і чи не важливе мати і для них відповідні письмові доручення і вимагати у них перевишкілу?

— Це складне питання і його треба чимкоріше розв'язати. Досі ніхто не аналізував, як відбувається навчання в окремих районах України, не лише що подають учням, але якою мовою. Уведення закону про загальне навчання в усіх школах українською мовою є великою konieczністю, як і konieczністю є вибрати вкінці людей, які мають керувати цілою системою навчання в Україні. І в тому напрямі пішли домагання до Верховної Ради України.

— Чи ті складні питання спонукали вас тепер до відвідин ЗСА?

— Розуміється, що проблема шкільних підручників сьогодні не лише для мене,

але для кожного, що розуміє важливість і ключову роль освіти під теперішню пору, яка є на першому місці. Я прийшов, щоб тут на місці обговорити підготовку далішніх підручників із Шкільною Радою, яка запросила мене і досі так багато допомогла у виданні цих перших книжок, даючи практичні поради, підготовляючи оцінку та створюючи окремий комітет із представників Шкільної Ради та ККДУ. Тепер ми обговорюємо можливість далішніх видань для вищих класів. До того діла маємо вже групу ентузіастів, збираються рукописи, є в ККДУ ідея закупити друкарню для їх друкування і тут бачу, що є охочі в тому фінансово допомогти. Отже плянують мої зустрічі з учителями, публічні виступи і переговори організаційного комітету перевидання підручників в Україні, який я очолюю, із відповідними чинниками української діаспори в ЗСА. А крім того дам ще ряд публічних доповідей.

— Перед вами отже величезна праця і ми надіємося, що ви із своєю енергією та ентузіазмом для шкільництва багато досягнете.

— Воно конечно, бо без відповідної освіти важко думати про світле майбутнє. Освіта це ж немов стіни будівлі державності, яка залежить від теперішніх дітей і теперішньої молоді. Кожному народові належить своя школа і своя мова. Нині, коли надійшов час відродити Україну, ми мусимо їй повернути своє обличчя і зробити все, щоб ця справа перебрала до своїх рук влада української незалежної держави. І це треба зробити якнайшвидше. Тому я такий радий, що ви, тут в ЗСА, так добре розумієте актуальність проблеми. Ще раз вам усім щира наша подяка за це.

О. Зуєвський...

(Закінчення зі стор. 1)

дів проф. Володимира Дер-
жавина.

Коли мова про автора перекладу збірки поезій Малаїме, то О. Зуєвський — поет, перекладач, професор Альбертського університету, студент журналістики у Харкові, який завершив своє навчання у Пенсильванському університеті у відділі балтійських і слов'янських мов. Крім оригінального його творчості — надрукованих збірок поезій „Золоті ворота” і „Під знаком фенікса” та ще надрукованих — „Касцюпея”, „Парафрази” та „Голуб серед ательє”, він переклав євро-

пейських та американських авторів. У 1971—73 роках разом з Ігорем Костецьким видав по-українському та іншими, передусім слов'янськими мовами, великий вибір творів німецького поета Стефана Георга. Сьогодні в підготові до друку — його повний переклад поезій Поля Валері та „Португальські сонети” („Sonnets from Portuguese”) Елізабет Баррет Браунінг.

Цей перший повний переклад поезій С. Малаїме на українську мову О. Зуєвського, поданий у двомовному досягненні, можна набути в: CIUS Press, 352 Athabasca Mall, University of Alberta, Edmonton, Alta T6G 2E8.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА Джорджа Буша є під чим раз більшим тиском зі сторони американських комерсантів та їхніх закордонних союзників, щоби змодифікувати торговельні заборони з В'єтнаму. У відповідь офіційні чинники твердять, що ЗСА готується до нових спілкувань з Ганоем, зокрема коли в'єтнамці погодились не робити труднощів у пошуках за пропавшими без вісткі американськими воїнами. З цього приводу дуже невдоволеними є родини тих, що не повернулися з в'єтнамської війни і нічого конкретного про них не можна дізнатися. У своєму листі до президента Буша з 27-го березня командир Американського легіону Домінік ДіФранческо пише, що можливість знесення ембарго супроти В'єтнаму „дуже непокоїть” членів його організації.

ПАЧКИ на УКРАЇНУ

Повна обслуга для висилки пачок:

з новою і вживаною одежею

з харчами

з продуктами домашнього вжитку

Багато з цих речей можна набути на місці в крамниці.

— ПАЧКИ БЕЗ МИТА ДО ХАТИ

— НЕ ОБМЕЖЕНА ВАГА

— НЕ ОБМЕЖЕНА КІЛЬКІСТЬ

Електронічне припаддя по знижених
цінахКАСЕТНІ РАДІО — ВІДЕОМАГНІТОФОНИ
— ВІДЕОКАМЕРИ —

ХУСТИНИ — СВЕТЕРИ — ХАРЧОВІ ПАЧКИ

Замовляти пачки на Україну можна з кожної місцевості ЗСА і Канади телефонічно або листовно на адресу:

UKRAINIAN GIFT SHOP

11758 Mitchell
Hamtramck, MI 48212
(313) 892-6563

Пластова костюмівка в Нью Йорку

У неділю, 1-го березня, в залі школи св. Юра відбулася традиційна новацька костюмівка, яка вже давно стала щорічною популярною атракцією для дітей Нью Йорку і околиць. Кожного року в програмі костюмівки є казка і цього разу підготовлено всім відому „Попелюшку”, яку пристосувала для костюмівки ст. пл. Галя Кузишин. Від наймодніших пшатах до юних орлят, в казці взяли участь новачки і новачки ньюйоркської станиці. Кожний рій під проводом сестричок і

братчиків мав спільну точку, яку відіграв у формі танку. Гніздова Орися Дмитрик відповідала за виконавання і порядок танків, а чудові декорації у виконанні гніздової новачки Софійки Зелик дуже ефективно віддавали казкову атмосферу. Софійка, яка з великою посватою працює з новачками ньюйоркської станиці, вже багато років також була відповідальна за цілість казки.

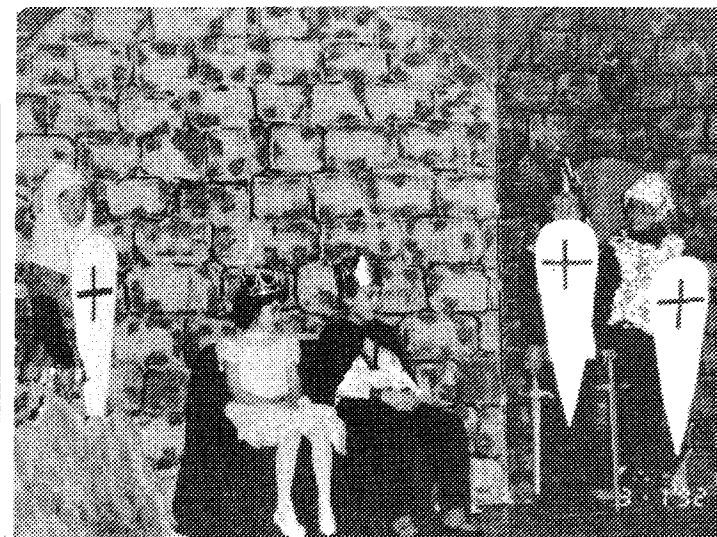
Ролью попелюшки відіграла Христинна Салабай, мачуху Тамара Шобар, а

двох недобрих дочок мачухи — Ада Косович і Тамара Геймур. Доброю чарівницею, яка з'явилася попелюшці, була Адріана Аткинсон, а роллю князеньки, який полюбив гарну і добру попелюшку, відіграв Микола Кендал. Казка закінчилася тим, що князенько запросив усіх гостей до свого замку, щоб разом забавлялися і святкувати його зустріч з попелюшкою. У формі дефіляди, всі виконавці казки і діти-гості машерували навколо залу, а глядачі мали змогу краще оглянути їхні гарні та оригінальні костюми.

По перерві членки старшопластунського куреня „Лісові Мавки” провели з дітьми ігри та забави. Присутні мали змогу купити книжки для дітей і молоді, які продавав курінь „Верховинки”, а Пластрият зорганізував лотерію, виграв і буфет.

Всі приємно провели час на цій гарній дитячій імпрезі, на яку цілий рік чекає новачество і діти з околиці Нью Йорку.

Ст. пл. Галя Кузишин

Попелюшка і князенько на княжому троні.

Попелюшка з мишками, які хотіли її розвеселити.

Молодь в поклоні Кобзареві

Заходом Відділу УККА в Ньюарку та при співпраці директорів шкіл сестри Марії Розмаринович (школа св. Івана Хрестителя в Ньюарку), Хризанти Гентиш („Рідна Школа” українознавства в Ньюарку), Христини Крижанівської (школа українознавства ім. Лесі Українки в Морріс Кавіті), Марти Шлемкевич-Савицької (музичне дошкільня в Ірвінґтоні), садочка св. Івана Хрестителя в Ньюарку та з участю понад двісті учнів шкіл в неділю, 8-го березня, відбулася академія для вшанування шевченківських роковин, яку почали „Привітом” 3—4 річні малюки музичного дошкільня під проводом Марти Савицької. Замість доповіді відбувся монтаж із творів Т. Шевченка, який підготували Іванна Кононів, а виконали студенти Оксана Андерсон, Ірка Гивель, Григорій Гивель та Наталка Кудрик. „Поклін тобі, Тарасе” виконали діти садочка св. Івана Хрестителя, декламували Діана Ганяк, Петрус Касіяненко, Надя Кнарчик, аккомпанювала на фортепіані Адріана Гельб'єр, „Сонне гріє” — Надія Кудрик, Данко Яремко, Софія Падковська, Степанчик Нагорняк.

Пісню „На городі пастернак” та „Кантату в честь Т. Шевченка” співав хор нижчих класів школи св. Івана Хрестителя, сольо — Зеня Олійник, при фортепіані Ліда Матківська, підготувала Наталка Кудрик. Уривок із „Послання” Т. Шевченка виконали учні 3-ої класної школи св. Івана Хрестителя, при фортепіані Ліда Матківська, підготувала Віра Ковблянська.

„І золоті і дорогі” Т. Шевченка, „Поклін Тарасові” — п'єса Уляни Кравченко, „Вставайте” — вірш Ганни Чернів, „Поклін Тарасові” — вірш Романа Заводовича виконали учні 3, 4, 6 і 7-ої класів школи українознавства ім. Лесі Українки в Морріс повіті, підготувала Христинна Крижанівська. „Слях до слави” виконали учні 4—8-ої класів школи св. Івана Хрестителя (підготу-

вала Марія Робак), „Садок вишневий”, „Верховина”, „Люблю тебе, моя земле” співав хор вищих класів школи св. Івана Хрестителя, диригент Зірка Береза, при фортепіані Адріана Гельб'єр.

В'язанку поезій Т. Шевченка виконали учні 6-ої класної школи українознавства „Рідна Школа” в Ньюарку (підготувала Оля Касачевич), „Шевченко жити-ме в віках” виконали учні 7-ої і 8-ої класів „Рідної Школи” в Ньюарку (підготували Христия Бравн-Рак та Дженика Бодневич), „Заповіт” виконали всі учасники.

Свято відкрив голова Відділу УККА Михайло Дзіман привітанням всіх учасників та подякою членкиням імпрезовий референції Ірині Басняк, Іванні Кононів, Ірині Яблонській за організування свята, виготовлення декорації та гостину учнів соком і солодким, всім директоромкам шкіл та учителям за приготування програми, усім виконавцям, родичам учнів та всім присутнім, навізуючи успіх цього величавого свята завдяки інтер'ю в „Свободі” та цінної статті на цю тему ред. Ольги Кузьменко.

Надзвичайно мило було бачити, що серед присутніх було багато дітей, які народилися тут, багато гостей з України, а також осіб старшого віку.

Михайло Дзіман

ДО ВІНАЙМУ

ПОМЕШКАННЯ

5 кімнат, модерна кухня, лазничка, в Ріджвуд, Кейнс, Н. Й.
Телефонуйте:
1-718-386-5065

ВІДПІШЛИ

ВІД НАС

ЛУКА ГАЙДУКЕВИЧ, член УНС відді. 128-го в Кліфтон Гайтс, Па. помер 21-го грудня 1991 року на 88-му році життя. Нар. 1903 року в селі Вербіа, пов. Підгайці, Україна. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дочки — Юлію Прокопів з мужем Симоном і Іванку Федик з мужем Романом та внучку. Похорон відбувся 24-го грудня 1991 року на цвинтарі св. Марії (Фані Чейс) в Дженкінгтоні, Па. Вічна Йому Пам'ять!

В. Горбовий, секр.

АННА ШАФРАН член УНС Відді. 42-го Т-ва ім. Т. Шевченка в Пассейку, Н.Дж. померла 26-го грудня 1991 року на 88-му році життя. Народжена 1903 року. Членом УНС стала 1921 року. Залишила у смутку сестру Ольгу Шфаран і Наталку Валес. Похорон відбувся на цвинтарі Кальварія в Патерсоні, Н.Дж. Вічна Йому Пам'ять!

Ю. Котляр, секр.

МАРІЯ МЕЛИМУКА член УНС Відді. 361-го в Нью Йорку, Н.Й. померла 6-го грудня 1991 року на 91-му році життя. Нар. 15-го лютого 1900 року в Перемишлянах, Україна. Членом УНС стала 1943 року. Залишила у смутку дочку Анну Москаля, сина Вілліама Мелімуку, 5 внуків і 5 правнуків. Похорон відбувся 9-го грудня 1991 року на цвинтарі Кальварія в Кейнс, Н.Й. Вічна Йім Пам'ять!

Степан Чума, секр.

ГРИГОРІЙ ГОНЧАРЕНКО член УНС Відді. 247-го ім. св. Івана Хрестителя в Вільмінґтоні, Дел. помер 18-го грудня 1991 року на 85-му році життя. Нар. 1906 року в Україні. Членом УНС став 1961 року. Залишив у смутку дружину Матрону, дочку Ольгу, двоє внуків, троє правнуків і родину в Україні. Похорон відбувся 20-го грудня 1991 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж. Вічна Йому Пам'ять!

Люба Шеремета, секр.

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

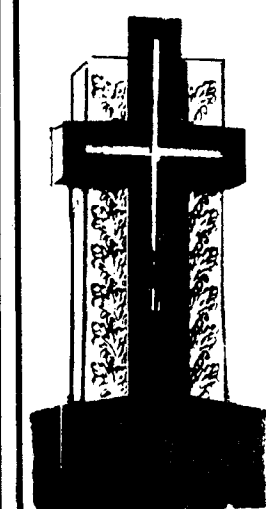
So. Bound Brook
Monument Co.

45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07059

РАЙСА ХЕЙЛИК, власник

(908) 647-7221 ■ (908) 647-3492

ПРИЙМАЄМО ЗАМОВЛЕННЯ
І СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ,
СТАТУЇ З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, МАРМОРІВ
І БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ
В СВ. БАНД БРУКУ, Н. ДЖ.
ТА ІНШИХ ЦВИНТАРЯХ В ЗСА

ПРЕСОВИЙ ФОНД
„СВОБОДИ”

На цьому місці друкуємо імена тих ВІШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи” і дитячого журналу „Веселка” та підтверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 12.

С. Матковський,	Рочестер	30.00
М. Мисишин, Спрінгфілд	15.00	
В. Бурдюк, Фейетвил	10.00	
О. Зябка, Каскадія,	Петерсон	10.00
Й. Зубрицький,	Джерзі Сіті	10.00
А. Кейбіда, Мейплвуд	10.00	
І. Кінтер, Торонто	10.00	
Т. Пастушенко, Юніон	10.00	
М. Перейма, Ла Сал	10.00	
М. Чепурівська, Фт. Лі	10.00	
М. Андрусак, Воррен	5.00	
В. Багній, Парма	5.00	
В. Береза, Санта Барбара	5.00	
В. Білянчик, Віндзор	5.00	
І. Вакарік, Банф	5.00	
М. Велич, Сиракузи	5.00	
Б. Гнід, Самервіль	5.00	
Р. Домбівський,	Рочестер	5.00
В. Загайкевич, Непонак	5.00	
М. Захарко, Менвил	5.00	
Т. Кіцько, Бриджв'ю	5.00	
М. Клімків, Торонто	5.00	
К. Фічик, Ст. Кетеринс	5.00	
М. Берегуляк, Маєрстаун	4.00	
В. Баран, Ганівуд	2.00	
А. Богданов, Ведерсфілд	2.00	
І. Зелем, Ватерфорд	2.00	
Г. Іванів, Джерзі Сіті	2.00	
Т. Орел, Норт Берген	2.00	

ШКІРНІ

НЕДУГИ

РАК ШКІРИ

ВЕНЕРИЧНІ

ХВОРОБИ

ЗАБИГИ ПРОТИ ВТРАТИ

ВОЛОССЯ

ЗАСТРИКИ COLLAGEN

ЛІКУВАННЯ ЗМРЩОК

JIM

BARAL, M.D.

ЛІЦЕНЗІЙОВАНИЙ

ДЕРМАТОЛОГ

Центр американської

дерматології

(212) 247-1700

210 Central Park South

New York, N.Y.

(bet.